

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

На даний час світова туристична галузь є однією з найбільш вигідніших і найбільш перспективних галузей економіки. Глобальний досвід та практика економічної, соціальної і політичної стабільності розвинених країн підтверджує той факт, що географічне положення держави, природно-кліматичні ресурси, історичні пам'ятки, здобутки культури стають загальним благом лише завдяки розвитку туризму. З огляду на сучасні тенденції міжнародного ринку туризму, підготовка висококваліфікованих фахівців у даній сфері є нагальною життєвою необхідністю для забезпечення сталого розвитку держави, регіону, дестинації.

Рецензована освітня програма «Туризмознавство» за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що реалізується в Національному університеті «Запорізька політехніка», являє собою систему документів, розроблену і затверджену закладом вищої освіти з урахуванням діючого стандарту та вимог ринку праці.

Дана освітня програма розроблена науково-педагогічними працівниками Національного університету «Запорізька політехніка» й спрямована на надання здобувачам вищої освіти освітньої кваліфікації бакалавр з туризму. Метою ОП є формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму. Об'єктом вивчення є туризм як суспільний феномен, комплексна складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, які пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням і мандрями; туризм, як певна сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації

комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму; туризм, як простір поєднання інтересів суб'єктів глобального туристичного ринку.

Освітня програма має такі основну ціль навчання, як підготовка фахівців, які володіють сучасним, інноваційним, креативним мисленням та відповідними компетентностями, які є необхідними для вирішення проблем та розв'язання складних задач туристичної діяльності, а це передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. ОП базується на загальновідомих наукових результатах з урахуванням стану економіки та ринкових відносин, орієнтує на актуальну спеціальність, у рамках якої можлива подальша наукова та професійна кар'єра в галузі туризму.

Розробники програми перебувають в штаті Національного університету «Запорізька політехніка», гарант ОП – кандидат економічних наук, доцент. До реалізації освітньої програми залучались педагогічні працівники з науковими ступенями і вченими званнями, висококваліфіковані спеціалісти. Інформаційне і навчально-методичне забезпечення відповідає діючим вимогам, має змістовий контент. Освітня програма розроблена з урахуванням Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Загалом є підстави вважати, що освітня програма «Туризмознавство» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» (Національний університет «Запорізька політехніка») відповідає вимогам стандарту вищої освіти України та має всі необхідні ознаки та критерії забезпечення якісної підготовки майбутніх бакалаврів з туризму.

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи,

Підпис: Людмила Транченко
Засвідчую
Завідувач канцелярії Уманського НУС
"04" "05" 2020

 Людмила ТРАНЧЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Освітньо-професійна програма «Туризмознавство» з підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» розроблена робочою групою спеціальності, включає комплекс документів, що відповідають вимогам закону України «Про вищу освіту» і реалізується в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Оновлена програма являє собою структурований комплекс, що передбачає різні види освітньої діяльності, необхідні для якісної підготовки бакалаврів протягом усього періоду їх навчання. Структура програми включає необхідні компоненти: загальну інформацію, мету програми, умови та технології реалізації освітнього процесу, очікувані результати, матриці відповідності програмних компетентностей. Розроблена програма передбачає практичну підготовку у вигляді навчальної та виробничої практик та містить форми атестації здобувачів, що є реалізацією вимог щодо сформованості компетентностей бакалавра спеціальності «Туризм».

Позитивним фактором є оновлення деяких вибіркового освітніх компонент, що відповідає сучасним європейським тенденціям розвитку туристичного бізнесу. Заслужує також уваги наявність у програмі розділу щодо форм навчання, критеріїв оцінювання та рівня знань бакалаврів.

Рецензована освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням Стандарту вищої освіти (№ 1068 від 04.10.2018р.) та вимог роботодавців, яким потрібні компетентні фахівці в галузі туризму.

Важливим є і те, що програма передбачає можливості подальшого навчання випускників за програмою підготовки магістерського рівня вищої освіти.

Таким чином, можна зробити висновок, що рівень даної програми та її практична реалізація надасть можливість досягти поставленої мети в процесі підготовки бакалаврів спеціальності «Туризм».

Завідувач кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, Херсонського державного університету
д.е.н. проф.

О.В. Орленко

Підпис Орленко О.В.

підтверджую фахівець ВК

Розорська О.В.

РЕЦЕНЗІЯ
на освітню програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Наперекір складній ситуації в Україні головним завданням є продовження освітнього процесу, реформування системи туристичної освіти у відповідності до нових викликів, орієнтація на пріоритети на період входження України до Європейського Союзу. Для розвитку Запорізької області на етапі трансформації суспільства та економіки туризму нашої країни, як історико-культурного і туристично-рекреаційного центру, зберігається потреба у фахівцях в галузі туризму та вдосконалення системи кваліфікованого кадрового забезпечення туристичної галузі. Зазначене обумовлює впровадження сучасної програми «Туризмознавство» у Національному університеті «Запорізька політехніка».

Рецензована освітня програма «Туризмознавство» розроблена фахівцями кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу із залученням стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти і спрямована на надання здобувачам вищої освіти кваліфікації «Фахівець з туристичного обслуговування». Сьогодні якісна підготовка фахівців у галузі туризму є надзвичайно важливою, що вимагає від закладів вищої освіти впровадження освітніх програм, адаптованих до реалій, перспектив розвитку суб'єктів туристичної діяльності. Такі програми повинні забезпечувати набуття знань та умінь, які вимагають стейкхолдери.

Освітня програма «Туризмознавство» у Національному університеті «Запорізька політехніка» регламентує цілі й завдання підготовки майбутніх фахівців з туристичного обслуговування, розкриває орієнтацію й основний фокус та визначає загальні та спеціальні програмні компетентності, а також програмні результати навчання, які отримають здобувачі при успішному вивченні запропонованих освітніх компонент. Крім того, навчання за даною освітньою програмою дозволить сформувати індивідуальну освітню траєкторію через можливість вільного вибору та вивчення цікавих вибіркового навчальних дисциплін, що значно розширить знання, уміння та компетентності здобувача.

Освітньо-професійна програма має чітку структуру, де зазначена мета, предметна область, спрямованість, основний фокус, особливості. В ній описано особливості і принципи викладання, навчання й оцінювання, зазначено загальні і фахові компетентності, програмні результати навчання. В освітній програмі визначені форма атестації здобувачів вищої освіти та відповідність програмних компетентностей і програмних результатів навчання відповідним компонентам.

Структурно-логічна схема послідовності вивчення освітніх компонент даної освітньої програми «Туризмознавство» першого (бакалаврського) рівня відображає урахування розробниками актуальних проблем у галузі туризму країни та регіону, економіки та управління. Враховано актуальність підготовки здобувачів до вирішення складних прикладних професійних завдань в умовах розвитку внутрішнього туризму, що характеризуються невизначеністю ринку (обов'язкові освітні компоненти: «Ринок туристичних послуг, «Технологія туристичної діяльності», «Організація екскурсійних послуг», «Туроперейтинг», «Організація транспортних подорожей», «Ризики, економічна безпека турфірм» та велика кількість управлінських, економічних та туризмознавчих дисциплін, а також дисциплін з організації підприємницької діяльності вільного вибору).

З урахуванням зазначених позицій, освітня програма «Туризмознавство» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» розроблена відповідно до «Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки», сучасних та перспективних тенденції внутрішнього ринку України та дозволяє оволодіти у повному обсязі загальними та професійними компетентностями, які дадуть змогу здобувачу ефективно працювати в сфері туризму, як у якості найманого працівника, так і управляти власним бізнесом.

Доктор економічних наук, професор,

професор кафедри підприємництва та туризму

Одеського національного морського університету М.Д. Балджи

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітню програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»**

Освітня програма (далі ОП) на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти підготовлена на виконання вимог діючого Стандарту. Представлена освітня програма складена логічно. Загальний обсяг складає 240 кредитів ЄКТС та включає всі види аудиторної та самостійної роботи студентів, практики і час, що відводиться на контроль якості засвоєння студентами освітніх компонентів.

Рецензована освітня програма визначає мету, характеристику освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік компонентів ОП, їх логічну послідовність, має структурно-логічну схему, форму атестації здобувачів вищої освіти, нормативні посилання. ОП містить матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами даної освітньої програми «Туризмознавство».

Структура ОП відображена в навчальному плані та включає навчальні цикли загальної підготовки, професійної підготовки, навчальної, виробничої та переддипломної практики, випускну атестацію, включаючи підготовку й захист кваліфікаційної роботи. Дана ОП містить нормативну та варіативну частини. Всі дисципліни нормативної частини є в навчальному плані. Співвідношення обов'язкових дисциплін і дисциплін вільного вибору відповідають вимогам стандарту і складають 73% і 27% відповідно. Дисципліни навчального плану за рецензованій освітній програмі, формують весь необхідний перелік загальних і професійних компетенцій, які передбачені для вищої туристичної освіти.

Представлена ОП передбачає, що у результаті її освоєння у випускника будуть сформовані програмні компетентності: інтегральна, загальні, спеціальні (фахові), визначено їх перелік. Якість змістовної складової начального плану не викликає сумніву. Реалізацію освітніх компонентів забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу, а також інших кафедр Національного університету «Запорізька політехніка».

Дисципліни, які включені до плану, розкривають сутність актуальних на сьогоднішній день проблем, таких, як багатoproфільна підготовка професіонала в галузі туризму. Структура плану, в цілому, логічна та послідовна. Визначена прозорість і зрозумілість структури та змісту освітньої програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 242 «Туризм» дозволяє зробити висновок про те, що її впровадження дозволяє створити освітнє середовище здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для формування на якісному професійному рівні загальних та професійних компетентностей у різних галузях туризму, що сприятиме отриманню можливості вільного доступу до ринку праці в регіоні.

В цілому, освітня програма «Туризмознавство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» повністю відповідає вимогам до такого типу документів, має комплексний, цільовий підхід для підготовки кваліфікованого спеціаліста, який володіє фаховими компетентностями, необхідними для подальшої професійної діяльності за даною спеціальністю. З урахуванням зазначеного вище освітню програму «Туризмознавство» рекомендовано до використання в освітньому просторі Національному університету «Запорізька політехніка» при підготовці фахівців за спеціальністю 242 «Туризм» (24 «Сфера обслуговування»).

Рецензент:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри
туризму та готельно-ресторанної справи
Запорізького національного університету

Л.В. Безкоровайна

Підпис
засвідчую

Л.В. Безкоровайна
Л.В. Безкоровайна

Копія
з оригіналу

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Туризмознавство»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Представлена освітня програма вищої освіти «Туризмознавство» за спеціальністю 242 «Туризм» рівня бакалавр включає комплекс документів, які розроблено у Національному університеті «Запорізька політехніка» робочою групою (Цвілій С.М., Зайцева В.М., Віндюк А.В., Гурова Д.Д., Черванська Д.С., Беляєва О.О., Зінченко Т.О.) із врахуванням потреб вітчизняного ринку праці та у відповідності до вимог галузі знань «Сфера обслуговування».

У профілі освітньої програми стисло і чітко відображені розділи: загальна інформація, мета освітньої програми, характеристика освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність.

Важливою частиною програми є зрозуміло окреслена інтегральна компетентність, а також перелік й зміст загальних та фахових компетентностей, що є невід'ємною частиною підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти. Відповідно до цього прописані програмні результати навчання. Зазначені дві компоненти представлені у табличній формі та конкретизовані через матриці «Відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» та «Забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми». Розроблена структурно-логічна схема.

Розкрито ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми – кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

Особливої уваги заслуговує підрозділ освітньої програми «Академічна мобільність», у тому числі, національна кредитна мобільність й міжнародна кредитна мобільність та навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

Наведений перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми та їхня логічна послідовність дозволяє відслідковувати вивчення дисциплін двох видів: дисципліни з нормативної частини та дисциплін з вибіркової частини (за самостійним вибором здобувача вищої освіти), розподіл яких зроблено за двома циклами підготовки: цикл загальної підготовки; цикл професійної підготовки.

Забезпечено право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у межах, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС (обов'язкова компонента – 73,33%; вибіркова компонента – 26,67 %).

Рецензована освітня програма «Туризмознавство» структурована: містить перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність, розподіл дисципліни за циклами, розподіл кредитів, форми підсумкового контролю (за навчальним планом). Обґрунтовано та зрозуміло виокремлено форми атестації здобувачів вищої освіти: публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломування).

Освітня програма передбачає, що здобувач вищої освіти після опанування нею у повному обсязі набуває придатність до працевлаштування у якості: організатора подорожей (екскурсій); екскурсовода; фахівця із туристичного обслуговування; організатора туристичної та готельної діяльності; фахівця із розвитку сільського туризму; агенту з організації туризму.

Взагалі, слід зазначити, що дана освітня програма «Туризмознавство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» дозволяє підготувати бакалавра з туризмознавства та присвоїти випускнику «Національного університету «Запорізька політехніка» освітню кваліфікацію «Фахівець з туристичного обслуговування». Освітня програма має право на існування за умови внесення періодичних змін у відповідності до мінливих потреб зовнішніх стейкхолдерів.

Кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

О.О. Носирев

Підпис канд.геогр.наук, доцента Носирєва О.О. завіряю,

директор навчально-наукового інституту
економіки, менеджменту і
міжнародного бізнесу
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

Наталія КРАСНОКУТСЬКА

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти в сфері туристичного бізнесу на теперішній час для України є важливим завданням. Така потреба викликана необхідністю розвитку індустрії туризму на національному та регіональному рівнях в умовах глобалізації ринку сфери послуг. Національний університет «Запорізька політехніка» має в своєму арсеналі досвід, потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу аби виконати таке завдання.

Рецензована освітньо-професійна програма «Туризмознавство» розроблена співробітниками кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу після консультацій із зовнішніми стейкхолдерами (науковцями, потенційними роботодавцями, представниками професійної спільноти, органами місцевого самоврядування, місцевими органами влади, студентами), які підтвердили потребу в підготовці фахівців цієї спеціальності.

В освітньо-професійній програмі визначені програмні компетентності виходячи із видів і завдань готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Вони розподілені на загальні й фахові компетентності, які найбільш відповідні для запропонованої програми. Фахові компетентності посять сучасний практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців.

Навчальний план підготовки бакалаврів повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми «Туризмознавство». Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних й вибіркових дисциплін, практична підготовка, а також підготовка кваліфікаційної випускної роботи відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризмсправа» і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів).

доцент кафедри міжнародних економічних відносин
та туризму Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка» к.е.н., доцент

А.О. Глебова

Проректор з наукової та міжнародної роботи
Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», к.е.н., доцент

С.П. Сівіцька

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ВІДДІЛ ТУРИЗМУ ТА КУРОРТІВ

просп. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел: (050) 726-09-62

e-mail: tk@mail.zoda.gov.ua, Код згідно з ЄДРПОУ 44626558

від 13.05 2022 р. № 02-02/000031 На № _____ від _____ 20__ р.

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітню програму «Туризмознавство»
за спеціальністю 242 «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти у Національному університеті «Запорізька політехніка»**

Індустрія туризму є перспективною галуззю, що стрімко розвивається. Зараз туристичної індустрії в усьому світі потрібні професійно підготовлені кадри. Запорізькій області в післявоєнні роки спеціалісти в сфері туризму будуть потрібні для відновлення багатьох напрямків туристичної діяльності, надання нових якісних послуг гостям регіону, впровадження інноваційних проектів. Саме тому освітню програму «Туризмознавство» за спеціальністю 242 «Туризм» слід вважати перспективним напрямком освітніх інвестицій майбутніх здобувачів.

Рецензована ОП містить систему збалансованих освітніх компонентів, які визначають вимоги до рівня освіти осіб, які можуть здійснити навчання за нею, перелік навчальних дисциплін і структурно-логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС та прогнозовані результати навчання (компетентності), якими зобов'язаний володіти здобувач-випускник спеціальності «Туризм».

Підготовка висококваліфікованих фахівців з туризму, які мають загальні і фахові компетентності, володіють економічним та управлінським мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками для успішного здійснення прикладної діяльності у сфері туристичного бізнесу, передбачена даною ОП.

Рецензована освітня програма відповідає основним векторам розвитку регіону, які відображено в наступних документах: «Стратегія регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року», «План заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року», «Програма розвитку туризму та курортів у Запорізькій області на 2022-2024 роки», «Стратегія розвитку туризму Запорізької області на 2021-2027 роки», «Стратегія розвитку міста Запоріжжя до 2028 року», Міська програма «Програма розвитку туризму в місті Запоріжжі на 2020-2022 роки».

Освітню програму «Туризмознавство» рекомендовано до впровадження в процес підготовки бакалаврів за спеціальністю 242 «Туризм» в Національному університеті «Запорізька політехніка». Значну увагу при реалізації ОП приділити проходженню практики здобувачами на підприємствах Запорізької області.

Начальник Відділу

Євген КОВАЛЕНКО

УКРАЇНА

ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ТУРИСТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР»
Проспект Соборний, 151, м. Запоріжжя, 69035
тел.: 050-424-20-54, (061) 709-70-01
Код ЄДРПОУ 41890095 e-mail: mycitytic@gmail.com

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Впродовж тривалого часу Запорізька область сприймалася у свідомості гостей як регіон, орієнтований на промисловий та аграрний розвиток, який поміж іншого здатен забезпечити якісний літній відпочинок на Азовському узбережжі. Проте, сьогодні відкриваються новітні можливості диверсифікації економічної орієнтації області; успішного використання її історико-культурних та природно-рекреаційних багатств. Виникає потреба у новому погляді на туристичний потенціал області і його всебічному розкритті задля підвищення якості життя запоріжців та українців, у цілому. Вирішенню такого комплексного та складного завдання сприяє підготовка висококваліфікованих фахівців з туризмознавства, яка відбувається у Національному університеті «Запорізька політехніка».

Рецензована освітня програма має зрозумілу структуру, де зазначена мета, предметна область, спрямованість, основний фокус, особливості. В ній описано особливості і принципи викладання, навчання й оцінювання, зазначено загальні і фахові компетентності, програмні результати навчання. В освітній програмі визначені форма атестації здобувачів вищої освіти та відповідність програмних компетентностей і програмних результатів навчання відповідним компонентам.

Запропонована ОП відповідає за змістом Стандарту вищої освіти України і його вимогам. Дисципліни в ОП розташовані в логічній послідовності, про що свідчить графічна структурно-логічна схема. Значна увага приділена практичній підготовці здобувачів вищої освіти. Рецензована освітня програма відповідає основним векторам розвитку регіону, які відображено в наступних документах: «Стратегія регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року», «Стратегія розвитку туризму Запорізької області на 2021-2027 роки», Міська програма «Програма розвитку туризму в місті Запоріжжі на 2020-2022 роки».

Освітня програма передбачає, що здобувач вищої освіти після опанування нею у повному обсязі набуває придатність до працевлаштування у якості: організатора подорожей (екскурсій); екскурсовода; фахівця із туристичного обслуговування; організатора туристичної та готельної діяльності; фахівця із розвитку сільського туризму; агенту з організації туризму. Перелічені сфери застосування освітнього капіталу випускників за спеціальністю 242 «Туризм» є дуже важливими для розвитку туризму в м. Запоріжжі та Запорізькій області

ОП «Туризмознавство» має всі необхідні структурні складові й відображає сучасний рівень вимог до здобувачів, що дозволяє рекомендувати рецензовану ОП до використання у Національному університеті «Запорізька політехніка».

Директор комунального підприємства
«Туристичний інформаційний центр»
Запорізької міської ради

О.Г. Канішев

Вух.12.3/26

**РЕЦЕНЗІЯ
на освітню програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»**

Представлена освітня програма розроблена з урахуванням потреб ринку праці Запорізької області та наступних нормативно-правових актів: Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.; Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»; Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Рецензована освітня програма враховує в певній мірі вимоги вище перелічених правових актів та передбачає динамічні процеси в національній освітній галузі, в цілому, та, конкретно, в галузі знань «Сфера обслуговування».

Реалізація освітньої програми «Туризмознавство» дозволяє забезпечити досягнення передбачених нею програмних результатів навчання та набуття здобувачами першого рівня вищої освіти програмних компетентностей зі спеціальності. Програмні компетентності, у свою чергу, включають інтегральну компетентність, загальні та фахові компетентності, які необхідні для успішної діяльності висококваліфікованого фахівця у сфері туризмознавства.

Послідовність вивчення дисциплін, їх перелік та обсяг відображені у структурно-логічній схемі та покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання вимогам сучасного ринку праці та запитам роботодавців. Вимоги до змісту, оновлення, реалізації компетентісного підходу ОП створюють умови для всебічного розвитку особистості здобувачів освіти.

Забезпечено право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у межах, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС. Обґрунтовано та зрозуміло виокремлено форми атестації здобувачів вищої освіти: публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломування). Дана освітня програма передбачає, що здобувач вищої освіти після опанування нею у повному обсязі набуває придатність до працевлаштування на підприємствах регіону. Освітня програма має право на існування за умови внесення періодичних та системних змін у відповідності до мінливих потреб зовнішніх стейкхолдерів.

Взагалі, слід зазначити, що освітня програма «Туризмознавство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» має всі необхідні структурні складові та відображає сучасний рівень вимог до здобувачів, що дозволяє рекомендувати рецензовану ОП до використання у Національному університеті «Запорізька політехніка».

Віцепрезидент
Запорізької торгово-промислової палати

А.В. Куц

РЕЦЕНЗИЯ
на освітню програму «Туризмознавство»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

В умовах сьогодення зростає попит на висококваліфікованих фахівців у галузі туризму. Відбудова сучасної Української держави, безумовно, в першу чергу повинна базуватися на відновленні індустрії туризму та сфери гостинності. Багато туристичних компаній європейських країн в останні роки переконалися у високій кваліфікації випускників українських закладів вищої освіти, зокрема дипломованих бакалаврів Національного університету «Запорізька політехніка».

Ознайомлення зі змістом освітньої програми «Туризмознавство» дає підстави стверджувати, що в ній визначені програмні компетентності, які спрямовані на продовження формування, удосконалення здатностей випускників до різних видів професійної діяльності. Завдяки раціональному комбінуванню теоретичних курсів та практичної підготовки, випускники, після опанування системою знань, умінь, навичок, визначених у матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП підготовки, будуть здатні якісно та на високому професійному рівні реалізовувати свої професійні права та виконувати відповідні обов'язки. Послідовність вивчення дисциплін, перелік й їх обсяг в повній мірі відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня за спеціальністю 242 «Туризм» та сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам держави, суспільства, споживачів освітніх послуг та різних стейкхолдерів.

Забезпечено право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у межах, що становить не менш, як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС. Зрозумілою є форма атестації здобувачів вищої освіти. Освітня програма має право на існування та трансформацію у відповідності до потреб стейкхолдерів.

Зазначаючи позитивні моменти рецензованої освітньої програми вважаємо за доцільне висловити побажання щодо посилення циклу дисциплін професійної підготовки навчальними дисциплінами міжнародного спрямування, зокрема, є корисним для здобувачів «Сучасні методи та тренди управління європейськими туристичними комплексами». Така потреба викликана необхідністю посилення інтеграції туристичної освітньої спільноти європейських країн в контексті розвитку індустрії туризму і гостинності на національному й інтеррегіональному рівнях в умовах глобалізації ринку сфери обслуговування. Національний університет «Запорізька політехніка» має в своєму арсеналі досвід, потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу аби виконати таке завдання.

В цілому, освітня програма «Туризмознавство» має комплексний підхід до підготовки висококваліфікованих фахівців, що дозволяє рекомендувати дану ОП до впровадження у Національному університеті «Запорізька політехніка».

Генеральний директор
TURAL C EOOD (Republic of Bulgaria)

Гешо ЛЮБЕНОВ

REVIEW
on the educational program "Tourism Studies"
first (bachelor) level of higher education
on specialty 242 "Tourism"
field of knowledge 24 "The sphere of service"

Department of Tourism, Hotel and Restaurant Business National University "Zaporizhzhia Polytechnic" has well-established traditions, professionalism and experience in training highly qualified bachelors in the specialty 242 "Tourism" in the field of knowledge 24 "The sphere of service". Applicants of higher education during foreign internships in travel companies, hotels, restaurants in different resort regions of Turkey have proven to be competent professionals who can take responsibility for the tasks.

The reviewed educational program "Tourism Studies" was developed by specialists of the Department of Tourism, Hotel and Restaurant Business with the involvement of stakeholders and applicants for higher education and aims to provide future graduates with the qualification "Tourism Services Specialist". This EP fully ensures the acquisition of knowledge and skills required by the stakeholders.

The educational program "Tourism Studies" at the National University "Zaporizhzhia Polytechnic" regulates the goals and objectives of training future specialists in tourism services, reveals the orientation and main focus, defines general and special program competencies, program learning outcomes that applicants will receive upon successful mastery of all. In addition, training in this educational program allows to form an individual educational trajectory due to the possibility of free choice and study of interesting academic disciplines, which will significantly expand the knowledge, skills and competencies of the applicant of higher education. The applicant has the right to choose academic disciplines within not less than 25% of the total number of ECTS credits, which corresponds to the current Standard.

Educational and professional program has a clear structure and logic in the architecture of educational components; described features and principles of teaching, learning and assessment, marked general and professional competencies, program learning outcomes. The EP defines the form of higher education attestation, correspondence of program competencies and learning outcomes to the respective components. Rational combination of theoretical courses and practical training will allow graduates to realize their professional rights and fulfill their respective responsibilities at a high professional level. As a wish to strengthen the cycle of disciplines of professional training, it is advisable and should be useful for applicants to include such an educational component as "Entrepreneurship in Tourism": this need is caused by the need to respond adequately to the requirements of the tourism market to strengthen the role of individual entrepreneurship and microbusiness in a globalized environment.

In general, the educational program "Tourism Studies" has a comprehensive approach to the training of highly qualified specialists, which makes it possible to recommend this EP for implementation at the National University "Zaporizhzhia Polytechnic".

Asst. General Manager

Yusuf Mutlu